

Voimassaolevat säännöt

Voimassaolon alku: 24.06.2025 15:59:01

1 § YHDISTYKSEN NIMI JA KOTIPAIKKA

Yhdistyksen, jota näissä säännöissä kutsutaan liitoksi, nimi on Mielenterveyden keskusliitto ry, ruotsiksi Centralförbundet för Mental Hälsa rf. Liiton nimestä käytetään epävirallista lyhennettä MTKL. Sen kotipaikka on Helsinki toimialueenaan koko Suomi.

2 § LIITON TARKOITUS

Mielenterveyden keskusliitto on valtakunnallinen kansanterveyden edunvalvontajärjestö, jonka tarkoituksena on valvoa ja ajaa mielenterveyskuntoutujien ja -potilaiden etua yhteiskunnassa, toimia asiantuntijana heitä koskevissa kysymyksissä ja järjestää sekä tukea heidän tarvitsemiaan palveluja.

Liitto ottaa toiminnassaan mukaan myös kuntoutujien ja potilaiden läheiset.

3 § TOIMINTAMUODOT

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto:

- toimii jäsenyhteisöjensä yhteenliittymänä ja avustaa, neuvoa ja tukee näiden toimintaa sekä parantaa niiden valmiuksia tukea jäsenistönsä yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa
- vaikuttaa kansalaisjärjestönä asenteisiin, yleiseen mielipiteeseen, päättäjiin ja viranomaisiin mielenterveyspotilaiden ja -kuntoutujien aseman ja oikeuksien edistämiseksi ja mielenterveyshäiriöihin liittyvän stigman vähentämiseksi
- edistää vapaata kansalaisjärjestötoimintaa ja muuta järjestötoimintaa sekä kehittää ja tekee ennaltaehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä
- järjestää tukipalveluja sekä kuntoutumista tukevaa vertaistoimintaa mielenterveyskuntoutujille ja heidän läheisilleen
- järjestää mielenterveyshäiriöihin ja niiden ennaltaehkäisyyn liittyvää koulutus-, tiedotus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa
- edistää ja kehittää mielenterveystyötä yhteiskunnassa
- järjestää ja tukee mielenterveyskuntoutujien liikunta- ja kulttuuritoimintaa

4 § TALOUDELLINEN TOIMINTA

Toimintansa rahoittamiseksi liitto perii jäsenmaksuja, hakee avustuksia, vastaanottaa lahjoituksia ja testamentteja, järjestää keräyksiä ja arpajaisia ja harjoittaa julkaisu- ja messutoimintaa.

Liitto voi omistaa toimintaansa varten tarpeellista kiinteää ja irtainta omaisuutta.

Liitto voi perustaa yhteisön tai osallistua sellaisen perustamiseen.

5 § JÄSENET

Liiton jäsenet ovat varsinaisia jäseniä ja kannatusjäseniä. Varsinaisia jäseniä ovat mielenterveyden hyväksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt, jotka sitoutuvat noudattamaan liiton sääntöjä. Jäsenmaksuvelvollisuus on varsinaisilla jäsenillä.

Jäseneksi hyväksymisestä päättää liittohallitus.

Kannatusjäsenet sitoutuvat maksamaan liittovaltuuston määräämän kannatusjäsenmaksun.

Liitto voi kutsua kunniapuheenjohtajaksi ja kunniajäseneksi mielenterveystyössä ansioituneen yksityishenkilön.

Kunniapuheenjohtajalla ja -jäsenellä ei ole äänioikeutta eikä hän suorita jäsenyydestään maksuja liitolle.

6 § EROAMINEN

Jäsenen, joka haluaa erota liitosta, on ilmoitettava siitä yhdistyslain määräämällä tavalla.

Liittohallitus voi katsoa jäsenen eronneeksi liitosta, mikäli jäsen on jättänyt jäsenmaksun maksamatta kahta vuotta pitemmältä ajalta.

Jäsen voidaan erottaa yhdistyslaissa mainituin ehdoin.

7 § ÄÄNIVALTA

Äänivalta on liiton varsinaisilla jäsenillä.

Jokaisella varsinaisella jäsenellä on yksi (1) ääni jokaista alkavaa 200 jäsentä tai säätiöiden kohdalla jokaista alkavaa 30 työntekijää kohden, kuitenkin enintään kolme (3) ääntä.

Varsinaisena jäsenenä olevan rekisteröidyn yhdistyksen jäsenmääränä pidetään sen jäsenmäärää edellisen kalenterivuoden lopussa.

Rekisteröidyn yhdistyksen, joka liittyy varsinaiseksi jäseneksi liittoon sinä vuonna, jona jäsenäänestys järjestetään, äänimäärä lasketaan liittymishetken jäsenmäärän mukaan.

Liitolla on ilmoituksen kontrolloimiseksi niin halutessaan oikeus saada jäsenyhdistyksen jäsenluettelotiedot. Jos jäsenyhdistys kieltäytyy tarkastuksesta, sillä on oikeus vain yhteen ääneen.

8 § HALLINTOELIMET

Liiton päätösvaltaa käyttää liittovaltuusto.

Toimeenpanovaltaa käyttää liittohallitus.

Liittovaltuuston ja liittohallituksen jäsenenä ei voi toimia henkilö, joka on työsuhteessa liittoon tai sen määräysvallassa olevaan yhtiöön.

9 § JÄSENÄÄNESTYS

Liittovaltuuston jäsenet ja liittovaltuuston puheenjohtaja valitaan joka kolmas vuosi maaliskuun huhtikuun aikana pidettävällä jäsenäänestyksellä.

Jäsenäänestys voidaan toimittaa erillisenä äänestystilaisuutena, postitse tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen tai sähköisen apuvälineen avulla.

Jäsenäänestyksessä noudatetaan yhdistyksen hyväksymää äänestys- ja vaalijärjestystä. Jäsenäänestyksessä käytetään enemmistövaalitapaa.

Erillisessä äänestystilaisuudessa yhdistyksen valtuuttamalla edustajalla on oltava mukanaan valtakirja, josta käy ilmi hänen äänimääränsä. Edustaja voi äänestää samassa äänestystilaisuudessa vain yhden yhdistyksen puolesta.

Jäsenäänestyksen toimintatavan ja tarkemman ajankohdan määrää liittohallitus.

Vaalissa äänioikeutettuja ovat ne varsinaiset jäsenet, jotka ovat suorittaneet jäsenmaksunsa edellisen kalenterivuoden loppuun mennessä sekä jäsenäänestysvuonna liittyneet

varsinaiset jäsenet. Kunniapuheenjohtajalla, kunniajäsenellä ja kannatusjäsenellä ei ole äänioikeutta jäsenäänestyksessä.

Vaaliin oikeutetut jäsenet toimittavat kirjallisen ehdokasasettelunsa liittovaltuuston jäsenten, liittovaltuuston puheenjohtajan sekä liittohallituksen jäsenten ja liittohallituksen puheenjohtajan vaaleihin vaaleja edeltävän vuoden 31.12. päivään mennessä.

10 § LIITTOVALTUUSTO

Liittovaltuustoon kuuluu puheenjohtaja, 30 varsinaista jäsentä ja 5 seuraavaksi eniten vaalissa ääniä saanutta yleisvarajäsentä. Varajäseniä kutsutaan eronneiden tai hyvissä ajoin esteestä ilmoittaneiden varsinaisten jäsenten tilalle äänimääriin perustuvassa järjestyksessä.

Liittovaltuuston toimikausi on kolme vuotta. Liittovaltuuston jäsenet valitaan joka kolmas vuosi pidettävien jäsenäänestysten väliseksi ajaksi. Toimikausi vaihtuu toukokuun 1. päivä sinä vuonna, jona jäsenäänestys järjestetään.

Liittovaltuusto valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Liittovaltuusto on päätösvaltainen, kun puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi vähintään puolet sen jäsenistä on kokouksessa saapuvilla.

Liittovaltuuston varsinainen kokous pidetään kerran vuodessa toukokuun 31. päivään mennessä. Kokouksen tarkemman ajankohdan ja paikan määrää liittohallitus.

Liittohallituksen on toimitettava kutsu varsinaiseen ja ylimääräiseen liittovaltuuston kokoukseen valtuuston jäsenille kirjallisesti viimeistään 14 päivää ennen kokousta. Kirjallisen muodon edellytykset voidaan tässä ja muualla täyttää myös sähköpostilla.

Asiasta, jonka liiton jäsen haluaa saada käsiteltäväksi liittovaltuuston kokouksessa, on tehtävä kirjallinen esitys liittohallitukselle maaliskuun 31. päivään mennessä.

Liittovaltuuston kokoukseen voidaan osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

11 § LIITTOVALTUUSTON KOKOUS

Varsinaisen liittovaltuuston kokouksessa päätettävät asiat:

- valita jäsenäänestyksen jälkeen ensimmäisessä kokouksessaan keskuudestaan varapuheenjohtaja
- valita jäsenäänestyksen jälkeen ensimmäisessä kokouksessaan liittohallituksen jäsenet ja liittohallituksen puheenjohtaja seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi
- valita jäsenäänestyksen jälkeen ensimmäisessä kokouksessaan seuraavaksi kolmeksi kalenterivuodeksi tilintarkastajaksi hyväksytty tilintarkastusyhteisö
- käsitellä jäsenäänestyksen jälkeen ensimmäisessä kokouksessaan liittohallituksen laatima katsaus menneestä kolmivuotiskaudesta
- käsitellä ja vahvistaa jäsenäänestyksen jälkeen ensimmäisessä kokouksessaan liiton toimintalinjaukset tulevalle kolmelle kalenterivuodelle
- vahvistaa jäsenäänestyksen jälkeen ensimmäisessä kokouksessaan luottamushenkilöille maksettavien palkkioiden ja korvausten suuruus
- käsitellä tilinpäätös, vuosikertomus ja tilintarkastajien lausunto edelliseltä kalenterivuodelta
- päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä liittohallitukselle ja muille vastuuvollisille
- vahvistaa toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio seuraavalle vuodelle sekä jäsenäänestyksen jälkeen ensimmäisessä kokouksessaan vahvistaa jäsenmaksujen ja kannatusjäsenmaksujen suuruudet seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi.
- käsitellä jäsenten esille nostamat asiat ja liittohallituksen niihin antamat lausunnot

- käsitellä muut kokouskutsussa mainitut asiat
- Liittohallituksen puheenjohtajan vaalissa käytetään enemmistövaalitapaa. Vaali käydään eliminoivana kierrosvaalina siten, että valituksi tulemiseen vaaditaan ehdoton äänen enemmistö.

12 § LIITTOHALLITUS

Liittohallituksen muodostavat puheenjohtaja ja kahdeksan jäsentä.

Liittohallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Liittohallituksen toimikausi on kolme vuotta. Liittohallitus valitaan joka kolmas vuosi pidettävän liittovaltuuston ensimmäisen kokouksen väliseksi ajaksi. Toimikausi vaihtuu kesäkuun 1. päivä sinä vuonna, jona liittovaltuuston ensimmäinen kokous järjestetään.

Liittohallituksen kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään neljä jäsentä ovat läsnä kokouksessa.

Jos liittohallituksen puheenjohtaja tai jäsen eroaa tai pysyvästi estyy liittohallituksen jäsenyydestä, liittovaltuuston on seuraavassa kokouksessaan valittava hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi puheenjohtaja tai jäsen.

Liittovaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus liittohallituksen kokouksissa.

Liittohallituksen kokoukseen voidaan osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

13 § LIITTOHALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Liittohallituksen tehtävänä on:

- edustaa liittoa ja vastata liiton toiminnasta
- päättää liiton jäseneksi hyväksymisestä
- valmistella liittovaltuuston kokouksessa käsiteltävät asiat ja panna ne täytäntöön
- asettaa tarpeelliseksi katsomansa toimikunnat ja työryhmät
- ottaa toimeen ja siitä vapauttaa toiminnanjohtaja
- päättää liiton omaisuuden hankkimisesta ja kiinnittämisestä
- myöntää ansio- ja kunniamerkkejä vapaaehtoisessa mielenterveystyössä ansioituneille

14 § NIMENKIRJOITTAJAT

Liiton nimen kirjoittavat liiton puheenjohtaja, liittohallituksen varapuheenjohtaja ja toiminnanjohtaja sekä liittohallituksen määräämä henkilö tai määräämät henkilöt, aina kaksi yhdessä.

15 § TILIVUOSI JA TILINTARKASTUS

Liiton tilivuosi on kalenterivuosi.

Tilinpäätöksen tulee olla valmiina jätettäväksi tilintarkastajille vähintään kuukautta ennen liittovaltuuston kokousta.

Liittovaltuusto valitsee kolmeksi kalenterivuodeksi tilintarkastusyhteisön.

16 § SÄÄNTÖMUUTOS

Näihin sääntöihin tehdään muutos liittovaltuuston päätöksellä, jos asiasta on kokouskutsussa mainittu ja muutosta kannattaa vähintään 2/3 annetuista äänistä.

17 § PURKAMINEN

Päätös liiton purkautumisesta on tehtävä liittovaltuustossa.

Liiton purkamisen puolesta on kokouksessa annettava vähintään 3/4 äänestyksessä annetuista äänistä.

Liiton purkautuessa sen varat luovutetaan purkautumispäätöksen tehneen liittovaltuuston päätöksen mukaan tarkoitukseen, joka mahdollisimman läheisesti vastaa liiton tarkoitusta.

Liiton tullessa lakkautetuksi sen varat käytetään samaan tarkoitukseen kuin purkamisessa.

18 § VOIMAANTULO

Nämä säännöt tulevat voimaan, kun ne on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen pitämään rekisteriin.